

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik

w sprawie z powództwa O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o wymierzenie kary pieniężnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 10 sierpnia 2023 r.
skargi powoda o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2022 r.,
sygn. akt I NSK 12/22:

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. zasądza od O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

Powód O. sp. z o.o. z siedzibą w R. (dalej: „Skarżący”), zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z 27 kwietnia 2022 r., I NSK 12/22. Jednocześnie wniósł o „uchylenie w całości / stwierdzenie nieważności w całości” wymienionego postanowienia i zniesienia postępowania w zakresie objętym nieważnością, przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z 29 listopada

2021 r. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 26 lipca 2021 r., VII AGa 1004/20, i jej merytoryczne rozpoznanie.

Jako podstawę wniosku o wznowienie postępowania Skarżący wskazał:

- 1) oparcie końcowego rozstrzygnięcia na regulacji, co do której Trybunał Konstytucyjny orzekł o jej niezgodności z Konstytucją - art. 401¹ k.p.c.,
- 2) nieważność postępowania, gdyż w składzie sądu wydającego postanowienie z 27 kwietnia 2022 r., I NSK 12/22, uczestniczyła osoba nieuprawniona - art. 401 pkt 1 k.p.c.

Uzasadniając powołane podstawy wznowienia postępowania Skarżący podniósł, że z uzasadnienia postanowienia z 27 kwietnia 2022 r., I NSK 12/22, jednoznacznie wynika, iż normatywną podstawą orzeczenia był art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w związku z brakiem formalnym określonym w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. jako niepodlegającym usunięciu. Taka podstawa normatywna została uznana za niezgodną z Konstytucją wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 1 lipca 2008 r., SK 40/07, pkt 2 sentencji: „Art. 398⁶ § 2 i 3 w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 3 ustawy powołanej w punkcie 1 w zakresie, w jakim przewiduje odrzucenie - bez wezwania do usunięcia braków - skargi kasacyjnej niespełniającej wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 3 powołanej ustawy, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji.” Skarżący stwierdził, że dowiedział się o podstawie wznowieniowej 26 maja 2022 r., tj. w dniu doręczenia postanowienia z 27 kwietnia 2022 r., I NSK 12/22, zatem trzymiesięczny termin na wniesienie skargi o wznowienie postępowania biegnie do dnia 26 sierpnia 2022 r. Nadto, w związku z tym, że w dniu wydania orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny wymienione postanowienie nie było prawomocne, zdaniem Skarżącego, termin na wniesienie skargi biegnie od dnia doręczenia postanowienia.

Z kolei nieważności postępowania Skarżący upatruje w wadliwej obsadzie składu orzekającego, mającej polegać na wydaniu orzeczenia przez sędziego powołanego bez wymaganego Konstytucją stanowiska konstytucyjnego organu, tj. należycie obsadzonej Krajowej Rady Sądownictwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powód O. sp. z o.o. wniósł o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem z 27 kwietnia 2022 r., I NSK 12/22, którym Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną tej spółki. Z uzasadnienia powołanego postanowienia wynika, że przyczyną odrzucenia skargi kasacyjnej był nieusuwalny brak konstrukcyjny skargi tj. brak wymaganego oznaczenia zakresu żadanego uchylenia i zmiany wyroku, o którym mowa w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.

Według art. 399 § 1 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Na podstawie tego przepisu uznaje się za dopuszczalne wznowienie postępowania zakończonego również innym niż wyrok, prawomocnym orzeczeniem merytorycznym. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że postanowienie o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie należy do orzeczeń o charakterze merytorycznym i nie podlega zaskarżeniu skargą o wznowienie postępowania (m.in. postanowienia SN: z 6 maja 2003 r., I CO 7/03, OSNC 2004, nr 1, poz. 14; z 9 października 2007 r., II CO 6/07; z 19 marca 2012 r., II UO 1/12; z 5 grudnia 2012 r., I CO 49/12; z 18 marca 2015 r., I UO 2/14; z 19 grudnia 2017 r., I UO 2/17). Rozpoznawana skarga podlega zatem odrzuceniu jako wniesiona od orzeczenia, od którego taki środek prawny nie przysługuje.

Zgodnie z art. 399 § 2 k.p.c. na podstawie określonej w art. 401¹ k.p.c. postępowanie może być wznowione również w razie zakończenia go postanowieniem. Podstawa ta obejmuje wznowienie postępowania w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją. W orzecznictwie przyjęto, że powołana podstawa wznowienia ma zastosowanie także w odniesieniu do postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia SN: z dnia 19 października 2007 r., I CO 8/07, i z dnia 18 kwietnia 2011 r., UZ 5/11).

Uzasadniając podstawę skargi, określoną w art. 401¹ k.p.c., Skarżący powołał wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 1 lipca 2008 r., opublikowany 8 lipca 2008 r. (Dz.U. Nr 120, poz. 779). Zaskarżone postanowienie zostało wydane 27 kwietnia 2022 r., a więc już po wejściu w życie wyroku Trybunału. W orzecznictwie przyjmuje się, że dla wznowienia postępowania na podstawie art. 401¹ k.p.c. wymagane jest, aby zaskarżone orzeczenie zostało wydane

przed opublikowaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 października 2012 r., I CZ 96/12). Z tego względu skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu również w zakresie, w jakim została oparta na podstawie określonej w art. 401¹ k.p.c.

Jedynie na marginesie można zauważyć, że brzmienie art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. uległo zmianie 22 maja 2009 r., wraz z wejściem życie ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 69, poz. 593). W chwili orzekania przez Trybunał Konstytucyjny przepis ten dotyczył wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Obecnie dotyczy wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Wbrew twierdzeniom Skarżącego, odrzucenie skargi kasacyjnej postanowieniem z 27 kwietnia 2022 r., I NSK 12/22, nie nastąpiło na podstawie normy uznanej za niekonstytucyjną, ale na podstawie normy nadal obowiązującej.

Zaznaczyć należy, że na przeszkodzie wydania orzeczenia w przedmiocie skargi o wznowienie postępowania nie stał wniosek o stwierdzenie nieistnienia postanowienia z 8 lutego 2023 r., gdyż Kodeks postępowania cywilnego nie zna takiej instytucji.

Z powyższych względów na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy odrzucił rozpoznawaną skargę jako niedopuszczalną.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 406 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 i art. 99 oraz § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 265 ze zm).

(P.S.)

[a!]

